

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.7.24.
SWD(2020) 143 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**egyes harmadik országbeli referencia-árfolyamok mentessége, valamint egyes megszűnő
referenciamutatókat helyettesítő referenciamutatók kijelölése tekintetében az (EU)
2016/1011 rendelet módosításáról**

{COM(2020) 337 final} - {SEC(2020) 284 final} - {SWD(2020) 142 final}

Vezetői összefoglaló (legfeljebb 2 oldal)
Hatásvizsgálat az uniós referenciamutató-rendelet reformjáról
A. A fellépés szükségessége
Mi a probléma lényege, és miért jelent problémát uniós szinten?
Először is a hatásvizsgálat annak következményeire irányul, hogy a referenciamutató-rendeletben nincs olyan szabályozási hatáskör, amely biztosítaná egy kritikus referenciamutató problémamentes kiváltását (ebben az esetben a londoni bankközi kamatlábról [Libor] van szó, amely 2021 végéig várhatóan megszűnik). A korábbi megmaradt és a megszűnés napján USD Libor hivatkozást tartalmazó ügyletek becsült állományértéke világszinten 8-12 billió USD, amelynek nagy része az uniós tagállamok bankjainak mérlegében szerepel. Kijelölt jogutód ráta hiányában az ilyen ügyleteknél magas a meghússulási kockázat. Másodszor: a hatásvizsgálat értékeli a referenciamutató-rendelet következményeit azokra az európai szereplőkre nézve, amelyek azonnali devizaárfolyamok segítségével fedezik az árfolyamváltozásból eredő kockázatokat. Mivel várhatóan számos azonnali árfolyam nem teljesíti a referenciamutató-rendelet uniós felhasználásra vonatkozó követelményeit, az európai bankok a továbbiakban nem kínálnak ilyen árfolyamhoz kapcsolódó fedezeti ügyletet az európai exportőrök és befektetők részére.
Mit kellene elérni?
A kezdeményezés célja a következők bevezetése: i. a referenciamutató-rendelet keretében jogszabályban biztosított hatáskörök, amelyek lehetővé teszik a referenciamutatók tekintetében illetékes szabályozó hatóságok számára, hogy a meglévő ügyletekben felhasználandó, korlátozott időbeli hatályú helyettesítő rátáról rendelkezzenek a megszűnő kritikus referenciamutatókra vonatkozóan, mint amilyen a Libor; ii. bizonyos azonnali devizaárfolyamok célzott mentesítése a referenciamutató-rendelet hatálya alól.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés (szubszidiaritás)?
Valamennyi uniós tagállam bankjainak mérlegében szerepelnek olyan ügyletek, amelyek kritikus referenciamutatókra hivatkoznak. A tagállami szintű intézkedés megkövetelné, hogy a tagállami jogalkotók állapotodjanak meg egy egységes helyettesítő rátáról. Nemzeti szintű intézkedéssel nem biztosítható az azonnali devizaárfolyamok folyamatos felhasználása, mivel azokat jelenleg uniós szinten elfogadott rendelet (a referenciamutató-rendelet) szabályozza.
B. Megoldások
Milyen alternatívák kínálóznak a célok elérésére? Van-e előnyben részesített alternatíva? Amennyiben nincs, miért nincs?
Az előnyben részesített alternatíva a kritikus referenciamutatók esetében a megszűnő ráta kezelőjének feljogosítása egy korlátozott időbeli hatályú helyettesítő ráta közzétételére a megszűnés dátumát követően lejáró ügyletekben szereplő összes hivatkozás kiváltása céljából. A második alternatíva szerint a jogutód ráta kialakítását a piacra kell bízni, egyszerűsített engedélyezés biztosításával. A harmadik alternatíva szerint a magánszektorban kialakított jogutód ráta korlátozott időtartamra mentesülne a referenciamutató-rendelet követelményeinek teljesítése alól. A negyedik alternatíva olyan állandó jogutód ráta előírása lenne, amelyet egyaránt felhasználnának a meglévő és az új ügyletekben is. Az azonnali devizaárfolyamok folyamatos felhasználásának biztosítása tekintetében az előnyben részesített alternatíva egyes Bizottság által kijelölt közpolitikai célú ráták mentesítése a referenciamutató-rendelet hatálya alól.

Egy másik alternatíva szerint a Bizottság hatáskört kapna „kritikus” harmadik országbeli ráták kijelölésére, amelyekre a referenciamutató-rendelet szabályait kellene alkalmazni. További két alternatíva az árfolyamkockázat fedezése céljából kötött és referencia-árfolyamra hivatkozó származtatott ügyletek engedélyezésére, illetve a referenciamutató-rendelet hatálya alóli mentesítésére irányul.
Mi az egyes érdekeltek álláspontja? Ki melyik alternatívát támogatja?
Az európai bankok attól tartanak, hogy egy kivezetett kritikus referenciamutató egységes jogutód rátájának hiányában az ügyleti partnerek beszüntetik a fizetéseket, pl. hitelek törlesztését, ami az ügyletek megghiúsulását eredményezi. A bankok félelme szerint az ügyfelek a legrosszabb esetben egyszerűen felmondják a szerződéseiket. A referenciamutató-kezelők tartózkodnak attól, hogy önszántukból tegyék közzé egy kivezetett kritikus referenciamutató jogutód rátáját. Attól tartanak, hogy szabályozói felhatalmazás hiányában a jogutód rátára való átállás per tárgyat képezi majd. A devizaárfolyamok európai felhasználói támogatásukat fejezték ki az iránt, hogy az azonnali devizaárfolyamok mentesüljenek a referenciamutató-rendelet hatálya alól. Emellett előnyben részesítenék a kijelölésen alapuló megközelítést is.
C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai
Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek) előnyei?
Az előnyben részesített alternatíva tekinthető a legeredményesebbnek az ügyleti folytonosság biztosítása, valamint az ügyletek megghiúsulásának és lejárát előtti felmondásának elkerülése szempontjából. A korlátozott időbeli hatályú „jogutód” ráta azonnal és azonos néven helyettesíti a megszűnő Libor rátát. A többi alternatíva esetében a Liborra történő ügyleti hivatkozások helyettesítése nem lenne automatikus. Ugyanígy az azonnali devizaárfolyamok tekintetében az előnyben részesített alternatíva biztosítja a legeredményesebben a vállalkozások árfolyamkockázatának folyamatos fedezését, valamint a szabályozási rendszer hatékonyságát és következetességét.
Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb lehetőségek)?
A kritikus referenciamutatók tekintetében előnyben részesített alternatíva költséghatékony, mivel az illetékes hatóság az egyesült államokbeli Federal Reserve által közzétett kockázatmentes ráta alapján összeállított rátához viszonyítva rendelkezne a jogutód rátáról. Az ilyen képleten alapuló jogutód ráta esetében alacsony licenccím várható. Ugyancsak az azonnali devizaárfolyamok esetében a közpolitikai célú ráták általános mentesítése nem járna költséggel az európai jogalanyok számára, mivel sem engedélyeztetésre, sem eseti mentességi kérelemre nem lenne szükség.
Milyen hatást gyakorol az intézkedés a kkv-kra és a versenyképességre?
A Libor döntő szerepet játszik a kkv-k finanszírozásában. A Libor megfelelő jogutód ráta nélküli megszűnése jogbizonytalanságot eredményezne. A harmadik országokban üzleti tevékenységet folytató kkv-knak ugyancsak szükségük van arra, hogy kitettségüket továbbra is európai partnerekkel fedezzék. Az intézkedés elmaradása igen hátrányosan érintené a kkv-k üzleti tevékenységét, különösen most, hogy a Covid19-válság a túlélésüket veszélyezteti.
Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?
Ilyen hatás nem érvényesül. A jogutód ráták és a nem uniós közpolitikai célú ráták felügyelete kevésbé

lesz erőforrás-igényes.
Lesznek-e egyéb jelentős hatások?
A változások kihatnak más kritikus referenciamutatók (pl. az Euribor) esetleges későbbi megszűnésére is.
Arányosság?
A tervezett beavatkozás minimálisan szükséges az ügyleti folytonosság biztosításához a Libor és az azonnali devizaárfolyamok felhasználásának megszűnését követően. Minden más alternatíva összetettebb.
D. További lépések
Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?
A jogutód ráta 5 éven keresztül kerül közzétételre. Ezt követően a szabályozó hatóság értékeli, hogy a korábbról megmaradt ügyletállomány olyan mértékben csökkent-e, hogy az lehetővé teszi a ráta megszüntetését. A közpolitikai célú ráták mentességének felülvizsgálatára a referenciamutató-rendelet előírásainak megfelelően 5 évenként kerül sor. Értékelés készül arról, hogy az uniós bázisú származtatott ügyletek alkalmasak-e arra, hogy fedezzék az uniós vállalkozások árfolyamkockázattal szembeni kitettségét.